

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Holyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 8 kr, minden következőnél 6 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyilttér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDATARSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

Ürügök és álérvék.

Budapest, február 7.

(—á—) Azokat, akik a szigorú kath. dogma alapján kívánják a kötelező polgári házasság javaslatának megbuktatását, még képesek vagyunk érteni s kimenteni Okoskodások korlátolt bár, de logikus, aggályaik a keresztény erkölcsi alap veszendősége iránt tárgyelnküliek s oktalanok ugyan, de legalább tiszteletre méltók. Nem gondolják meg e jóra való de kislelkü emberek, hogy Magyarország s a magyar nemzet fejlődését s ezeréves ittlétét az a szabadelvűség biztosította, mely éppen most akarja a további erősödés s új ezer évi fennmaradás szilárd alapjait lerakni, hogy a magyar nemzet szabadelvű volt a meghódított törzsekkel szemben, s hogy a magyar kiváltságos nemesség sem volt soha zárt kaszt, de tagjait folyton szaporította a népnek magukat valami érdemmel kitüntetett tagjai közül. De e kislelkü aggódóknak megbocsátani tudunk s az idétől s az új alkotások alapján bekövetkező fejlődésünk menetétől bizton várjuk az ő megnyugvásukat s megtérésüket.

De elítélni vagyunk kénytelenek azokat kik a szabadelvű eszme üdvös voltát tudják, azt mindig hirdették, de most megtagadására s cserbenhagyására ürügöket keresnek, hogy az azon felépült javaslatokat megbuktatva megbuktathassák *Wekerlét* is, aki kormányon maradását e javaslatok sorsával összekötötte; persze azért, hogy aztán maguk foglalhassák el a hatalomnak rég éhezett polczait. Kik ezek? Az *Apponyi*-párt s a

szélsőbálnak azon része, mely ugylátszik, ez ürüg alatt készül hátat fordítani a szélsőbal meddő politikájának, hogy *Apponyi* tetszetős és képmutató politikusok által elcsürhető-csavarható jelszavainak zászlaja alatt közelebb férközhessenek a hatalom birhatásának reményéhez és — folytathassák a *Kossuth*-féle kiegyezésromboló politikát!

Ez utóbbiak közül *Polónyi* kifogyhatlan az ürügök s álérvék feltalálásában a polgári házasság elvetésére s azokat mohó készséggel fogadják el *Apponyi* lapjai, bár meg vannak győződve hiábavaló alaptalanságáról. Ilyen volt a kir. főherczegek házasságának s a trónjogosultságnak kérdése az osztrák s magyar házasságjog különbözősége esetén. Mily csuda volt nézni az ellenzéki lapok örömet e fogas kérdés felett, melyet bár egyszerre agyoncsapott azon tény, hogy a főherczegek egyképen lévén honosak Magyarországon s Ausztriában is, e kérdés egyáltalában nem létezik, mégis hetekig mutogatták azt mumus gyanánt a közönség előtt. Most meg új mumus gyanánt a horvát kérdés járja, az tudnillik, hogy miként áll majd a dolog a horvát községi illetőségű egyéneknek Magyarország területén, s a magyar községi illetőségűeknek horvát területen kötött házasságával. *Szilágyi* előterjesztése azt feleli, hogy ez egyénekre nézve a külföld tekintetében megállapított rendelkezések az irányadók. A „külföld” szó említésére most ismét kész a közjogi sérelem tüntetése; azt állítják az ellenzéken, hogy ime a magyar kormány Horvátországot külföldnek mondja s így tágitja a horvát-magyar kapcsolatot.

sértő szt. István koronája birodalmának integritását. E ferde mondást is agyonüti egyszerre az a felvilágosítás, hogy Horvátország belügyei tekintetében külön jogterület, s így egyházipolitikai tekintetben is autonom önrendelkezési joggal bír s így míg a polgári házasságot önkényt be nem hozza, azt rá nem kényszeríthetvén, előjövő esetekben a felvetett kérdés helyesen csak a külföldiekre nézve megállapított normatívumok szerint lesz megoldható.

BELFÖLD.

Az első csata.

A képviselőháznak a polgári házasság tárgyában megejtett febr. 6-iki, első szavazásához a Bud. Corr. következő megjegyzést fűzi: Az annyira jellemző és a polgári házasságról szóló törvényjavaslat feletti tárgyalások további folyamára nézve is annyira jelentőségtes mai szavazás, melynél a képviselőház összes szabadelvű elemei 200-on felüli szavazattöbbséget mutattak fel, annál nevezetesebb volt, mert a t ö b b s é g — a mit az ellenzéki lapok ismételt megjegyzései ellenében határozottan hangsúlyoznunk kell — kizárólag magyar képviselőkől alakult. Ma ugyanis *Josipovich Imre* horvát miniszter és *Josipovich Géza* képviselőházi jegyző kivételével egyetlen horvát képviselő sem volt az ülésben jelen, mivel a horvátok most fontos tárgyalásokon vesznek részt a horvát tartománygyűlésen.

Apponyi bukása.

Arad, február 7.

A tegnapi örökre emlékezetes parlamenti mérközésnek egy nevezetes halottja van. *Apponyi Albert*, ki negyedszázados pályáján az alakoskodás és megtévesztés min-

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

Soror Angela.

— Irta: Pierra. —

— Hogy aludt a beteg?
— Nem a legjobban tanár ur. Egész éjjelt kínzó nyugtalanságban töltötte el, feje égett, dacára, hogy az utolsó antypirint már hajnali három órakor kapta.

— Nem tört a kötésen a vér át?
— Nem!
— Akkor csak tessék az antypirint tovább a rendes időközökben beadni s vigyázzon, nehogy a beteg megmozduljon. Úgyeljen Soror Angela, a legkisebb mozgás halálát idézheti elő.

A beteg, kiről a tanár kérdezősködött a sebészeti kórterem 8-as ágyán kipirult s a szenvedéstől eltorzult arczoval hánykolódott. Egész teste lázban égett. Viaszsárga arczára a szomszéd falon megtört halvány napsugarak kísérteties fényt borítottak.

A kórterem többi betegei, kik többé kevésbé ezen állapotban már tullestek, aggódó és szánakozó arczoval nézik a legújabban operált beteg vajudását.

— Ugy látszik, a narkózis ártott meg neki.

— Dehogyan a narkózis, nem hallották, hogy

már az operáció előtt lemondott a tanár az életéről.

— Akkor helyesebben tették volna, ha külön szobába viszik s minket nem izgatnak fel, végig nézetvén velünk az ő haláltusáját.

— Ugyan „hatos”, hogy mondhat már ilyet, nem emlékszik a volt „négyesre”, ez még rosszabbul volt, mégis meggyógyult sőt mi több, hamarabb ment el, mint mi. Fő a nyugalom.

A betegek beszélgetését megzavarta az új beteg lelébredése. Szeme tévetezen járt a szobán keresztül s félálomban mintha előtte levő alakhoz beszélne susogni kezd.

— Margit! Margit!? Itt vagy ugy-e? Látod mennyit szenvedek ugy ég minden tagom, mint az elkárhozottak lelke, a pokol gyehennájában. De mi ez ahhoz képesta mennyit már érted szenvedtem. De most már legalább itt vagy. Ugy-e hiszsz nekem? Vagy talán még most sem hiszed, hogy én ártatlan vagyok, hogy csak téged szeretnék mindig... téged és senki mást... álnok barát... megcsalt... ne higgy neki... kigyó...

A beteg lázálmban borzasztóan vonaglik, az elébe képzelt alakot igyekszik minden áron visszatartani s isszonyu vergődésében felül az ágyon.

Soror Angela ijedten rohan a beteghez, kit lágy behizelgő hangon a párnákra vissza fektet.

A beteg megrázkódik Soror Angela hangjára s nyugtalansága folyton fokozódik.

— Te vagy Margit? Itt maradtál mégis és hiszsz nekem — nem annak a másinak, ki mindkettőnkét megcsalt, megcsalt rutul, gyalázatosan tönkre tette a te és az én boldogságomat, de megboszuított magam. Hallod? Egy... kettő... három, én löttem először, a szívré czéloztam... nem talált... most ő lö... nézd milyen borzasztóan néz, rajts el kérlek e tekintet elől, nem tudom tovább kiállani, örület környékez... s megragadja Soror Angela mindkét kezét, arcját igyekszik belerejteni, hogy képzelt üldözője rá ne akadjon.

Szegény Soror Angela!

Ő tudja, hogy a szerencsétlen betegnek nem csak láz-álma a mit beszél, de igaz, s nem is régen megtörtént dolgok.

Még alig öt hónapja, hogy öt nem Soror Angelának, de Margitnak hívták, a kedves szép szöke Margitnak, ki a város legelőkelőbb fiait sorozhatta imádói közzé s választhatta férjéül. O szerelmével nem is a legszébbet, nem is leggazdagabbat, hanem egy kis hivatalnokot boldogított. Ez megcsalta őt. Legalább eddig úgy hitte.

Már ki volt tűzve az esküvő, mikor S. a vőlegény legjobb barátja, egy napon árulással és csalással vádolta barátját.

Margit nem hitte. S. azonban kilesve azt

dennemü eszközeinek segélyével lopta föl magát a népszerűség magaslatára, tegnap le-
álcázva a népválasztottainak gunyakacaja
között hanyatlott alá övéi közé, hol a mély-
ség rejtelmes homályában főzik az önzés, a
visszavonás, a népbútítás, a zsarnokság sö-
tét terveit az emberiség haladásának el-
lenségei.

Még csak röviddel ezelőtt jóformán egye-
dül mi voltunk, kik a híres szónok és párt-
vezérben felismerve a reakció álcázott, de
annál veszedelmesebb előharcosát, nap-nap
után emeltük szavunkat ellene, s óva intettük
a közvéleményt, hogy a veszedelmes politikai
ámitónak fel ne üljön. Most immár meg van
az az elégtételünk, hogy nem csak felismerve,
de egyben letaszítva is van azon helyről,
honnan az ország kormányának élére léphe-
tett, és a nemzet alkotmányos szabadságát
talán örök időkre megbéníthatta volna. Sőt
meg van az az elégtételünk, hogy a mit la-
punk pénteki számában „Apponyiék a
siralom háza” című cikkünkben előre
megmondottunk szórul szóra beteljesedett, és
Apponyi ugyanazon napon lett politikai halot-
ta, a melyen a szabadelvű reformok felett az
első szavazás megtörtént.

A híres halottat amaz emlékezetes par-
lamenti szavazás alkalmából az „Egyetér-
tés” következőképen temeti:

„Örökké emlékezetes marad előttünk az a
látványosság, melyet a ház mai képe nyuj-
tott, mikor a szabadelvűség óriási táborának
a lelkesülése megíesztette és sarokba szo-
rította a reakzionáriusokat. Micsoda zavaros
kavarodás támadt köztük! Hogy kapkodtak
egy mentő gondolat után, és hogyan szégyen-
keztek, mikor nagy kudarcuk nyilvánvalóvá
lett! Milyen kicsinyekké lettek egyszerre azok,
a kik eddig nagyoknak képzelték magukat!
Az ultramontán, klerikális és reakzionárius
irányzat hetvenkedő hősei: gr. Apponyi
Albert, Ugron Gábor és Polónyi Géza va-
lóban szánalmas figurákként szerepeltek ma,
mikor nagy hirtelen föltámadt bennök a saját
gyöngeségök és kicsinyességök tudata!

De kétségtelenül a legszánalmas-
abb volt a nemzetipártveze-
re, gróf Apponyi Albert, a kit mai
rölszólalása és viselkedése hirtelen leszállított
a kikialtott nagyság piedesztáljáról. Őszintén
sajnáljuk. Sok szép reménységet, sok erős bi-
zodalmat tett ma semmivé a magyar politikai
közélet e férfa, kit a közvélemény évek során
át becézett, kinek politikai carriere-jét any-
nyi figyelemmel, jóságos várakozással kísérte
az egész nemzet, a ki hitet és bizalmat kel-
tett maga iránt fokozódó szabadelvűségével,
ékes hangon hirdetett nemzeties törekvéseivel
s most egyszerre bebizonyult,
hogy csak a népszerűség ke-

gyeit vadászta fényesszónok-
lataival, a miket nem a meggyőződés
ereje, hanem csak a kicsinyes taktika sugal-
mazott neki.

Sajnálkozunk azon, hogy gróf Apponyi
Albert politikai pályájá-
nak a közepén így letört.
Mert letört. Senkit sem érhet oly érzékenyen,
senkinek sem árthat oly nagyon a szabadelvű
ügy ellenségeinek a mai kudarcza, mint őt, a
kinek államférfiúi jövő-
nézője volt hozzákötvé a sza-
badelvű reformokkal szem-
ben elfoglalandó álláspont-
jához és ma ezt az álláspontot hosszas
titkolózás után olyan szánalmas, szinte nevet-
séges formában árulta el. Hónapokon kereszt-
ül titkolózott, hónapokon keresztül készítgette
elő a közvéleményt arra, hogy ez a legfeszül-
tebb várakozással lesse majd az ő ajkairól
azokat a nagyszerű ígéretek, mik az ékes
szólás minden pazar fényességével lesznek
felékesítve, s amikben ő, a jövő embere, indo-
kolni fogja álláspontját a nemzet nagy nyil-
vánossága, ország-világ színe előtt. Várva-
vartuk, lesve-lestük ezt a nagyszerű alkalmat.
A szabadelvűség hívei bizakodtak abban, hogy
gróf Apponyi talán megse hagyja cserben a
magasztos elveket, miket az emberi szó min-
den képzelhető varázsával hirdetett. Sőt mi,
akik pedig régóta kísérjük aggódó kételkedéssel
a gróf Apponyi szereplését, legalább abban
reménykedtünk, hogy álláspontját, akármilyen
legyen is, megvédelmezi majd úgy, hogy nem
semmisül meg majd iránta végkép a hit, nem
szűnik meg politikai egyénisége iránt végkép
a bizalom. És imé, így kellett
neki lelepleződnie; ilyen
kicsinyesen, ilyen szánal-
masan, ilyen szegényesen!
Egy haszontalan formakérdés diszkutálása
közben! Nevettség tárgyává
letta hős, kikacozták azt,
aki a tapsok hatása mellett
nőtt nagyra. Látunk kellett,
amint félszeggé, zavarodottá teszi az a ferde hely-
zet, amibe könnyelműen beletévedt; hall-
nunk kellett, amint teljesen indokolatlanul
panaszkodott a nyugtalanság miatt s figyel-
meztette a házat az objektív tanácskozás szük-
ségére, holott egyedül a reformok ellenségei,
az ő táborának az emberei áhitoznak a parla-
menti zavar után, mert csak ebben tudnának
halásztatni.

Nem vagyunk már kíváncsiak
többé arra a nagyszabású szó-
noklatra, melyet gróf Apponyi
Albert a küszöbön lévő nagy
vitébantzartani fog. Most már tud-
juk, mi a törekvése. Most már látjuk,
hogy agyában micsoda tervek kavarognak. Ismer-
jük már a szép maszket. Beszélhet most már
a szabadelvűségről, nemzeti ideálokról. Meg-
hallgatjuk mint a drámai hőst, a kiről tudjuk,
hogy mikor szerepét eljátszotta, nyugodtan
megy el vacsorálni.

Gróf Apponyi Albert ma egyszerre két

olyan dolgot árult el, a mit eddig egész ha-
tározottsággal még nem tudtunk. Az egyik
az, hogy a szabadelvűség hívei reá egyálta-
lán nem számíthatnak s hogy az ultra-
montán és reakzionárius tö-
rekvéseket bordja lelkében és
agyában; a másik pedig az, hogy ször-
nyen rossz taktikus; mert féltve őrzött titkát,
a mit a fényes szónoklat kápráztató csillogása,
a beszéd erejének elméket megtéveszteni ké-
pes hatása mellett akart csak pártjának meg
az ehhez szegődő kóbor politikuskoknak a za-
jos tüntetése közt leleplezni; végre is egy
kicsinyes formakérdésben, nagy lelkizavaro-
dottsággal, köznevetség mellett árulta el.

Közigazgatási bizottsági ülések.

I.

A megyénél.

Aradmegye közigazgatási bizottsága teg-
nap délelőtt 10 órakor tartotta meg Fábrián
László főispán elnöklete alatt február havi
rendes ülését, a melyen jelen voltak: Szath-
máry Gyula alispán, Dálnoky Nagy
Lajos főjegyző, Issekutz Károly dr. fő-
orvos, Vannay János árvaszéki elnök,
Varjassy Arpád kir. tanfelügyelő,
Krausz József kir. pénzügyigazgató, Pálffy
József kir. főmérnök, Vörös Vidor tiszti
alügyész, Párecz György kir. ügyész, to-
vábbá Bohus István, Ormos Péter,
Boros Beni, Dániel Gergely, Bánhidy
Antal br. bizottsági tagok és Edes Elemér
közigazgatási gyakornok.

Fábrián László elnöklő főispán az ülést
megnyitván, olvastatott és tudomásul vétetett
az alispán januárhavi jelentése, melyet egész
terjedelmében közlünk.

Schváb Aurél főügyész és Vörös
Vidor alügyész felolvasott ügyforgalmi kimu-
tatásait tudomásul vették.

Vannay János árvaszéki elnök je-
lenti, hogy az összesített gyámpénztárban
volt bevétel 618349 frt 87 kr, kiadás 29446
frt 86 kr, maradvány 558903 frt 02 kr. —
Beterjeszti az árvaszék ügyforgalmi kimuta-
tását.

Varjassy Arpád kir. tanfelügyelő be-
jelenti, hogy a megye iparostanoncz iskolái
részére a kultuszminiszter 687 frt államse-
gélyt engedélyezett. Jelenti továbbá, hogy az
aradvárosi tantestületek Trefort Agost
emlékére 2000 koronás alapítványt tettek,
melynek kamataival a mezőgazdaság és gya-
korlati kertészet tanítása körül kiváló arad-
megyei tanítókat fogják jutalmazni.

Issekutz Károly dr. megyei főorvos
jelenti, hogy a közegészségi viszonyok az in-
fluenza terjedése folytán hanyatlottak. A dif-
teritis 53 esetben 26 halállal, a kanyor 78
esetben 4 halállal s az influenza 983 esetben

a pillanatot midőn Margit völegénye Lengyel
Béla unokahugával — kit Margit nem ismert
— sétálni ment, Margitnak egy utca sarok-
ról megmutatta Bélát, karján egy rá nézve
idegen nővel.

Margit azt hitte, eleget látott. Bántotta
hogy őt, ki a legszebb s leggazdagabb fiatal
emberek között válogathatott volna, — egy
olyan, kit magához felemelt, megcsalja. Min-
den szó, minden irás nélkül vissza küldte
gyűrűjét. Hasztalan esdekelt Lengyel Béla,
hogy csak egyszer hallgassa meg — de Margit
nem tágitott.

Csak később vette észre, hogy mennyire
hiányzik neki Lengyel, s mennyire szerette
őt. Szívesen megbocsátott volna most már
neki, de Lengyel nem volt található. Ekkor
határozta el, hogy belép a zárdába. Itt tudta
meg a valót, de későn. Lengyel és S. meg-
verekedtek s a golyó Lengyel tüdejében ma-
radt. Margit jól tudta, hogy életben maradá-
sához nincs több remény. Fájdalmasan s
könnytelt szemmel nézte a beteg égő tüzes ar-
czát, s úgy hitte, hogy valami a szíve kör-
nyékén meg akar szakadni. Beszélni akart,
de a torkán akadt a szó, s majd meg fullasz-
totta. Arcza hirtelen elsápadt, szédülés fogta
el, s úgy érezte, hogyha nem távozik a beteg
mellől, reá rogy, hogy csókjaival halmozza el
azt a beteget, ki érette szenved.

A beteg új lázrohama hamar magához té-
ritette Margitot.

Ujra össze-vissza beszélt, s a percenként
megújuló lázroham majd kilökte ágyából. So-
ror Angela, csak a legnagyobb ügyességgel
tudta ágyában tartani.

— Margit! Margit! nyögött a beteg.
Még mostsem tudsz megbocsátani — miért
nem hiszed, hogy ártatlan vagyok... hogy
csak ő a kigyó... szöke Margit!? engedje-
tek — rohanok — szöke Margitot az a go-
nosz csábitja — nem halljátok — rohanjatok
ti is segítségére, én is... s a haldokló utol-
só erejével, egy irtóztató zuhanással végig te-
rült a földön.

Margitot váratlanul találta ez a roham, a
folytonos ellenállásban gyengülő erejét, a be-
teg utolsó erőlködése megtörte, s őt is magá-
val rántá a földre. Egy darabig némán fet-
rengtek a földön, a beteg kötelékei felsza-
kadtak, s a friss sebből ömlött a meleg, piros
vér, s ráfreccsent Margit arczára.

Ez a csepp vér egész lelkében megrázta
Margitot. Nem volt ő többé Soror Angela,
csak a kedveséért örülten aggódó nő. Heve-
sen átölelte a haldokló beteget és csókjaival
halmozta. Nem fullasztotta többé a szó, hanem
kitört belőle ellenálhatatlanul.

— Bélám, én egyetlenem, én üdvösségem,
hiszek neked mindent, te ártatlan vagy, csak

én egyedül, én vagyok a bűnös, ah nem tud-
tam neked hinni, neked, ki a legjobb, leg-
kedvesebbem vagy a világon s neki hittem.
— Oh én örült — s azalatt elveszítettelek
téged. Nem, én nem hagylak elveszni, nekünk
élni kell, hosszan, boldogságban, nem fogsz
meghalni ugy-e? Megmaradsz nekem az, aki
voltál, elmegyünk oda, ahol örök tavasz van,
s nem ösmer senki... mit, te nem engeded,
hisz már megbosszultad magad, hogy nem
lettem a tied s hogy csak őt szerettem...
jer Béla meneküljünk előle, míg nem üldöz
... Hah már késő... nézd, nem látod a
tajtékzó paripát, ő ül rajta... rohanjunk...

Örült erejének, utolsó megfeszítésével fel-
kapja a már hidegülő tetemet s rohanni kezd
vele. Haja rémesen lebeg utána, arczáról a
ráfecskenedett vér csöpeg. Pár lépéssel az
ajtónál van, de itt elhagyja ereje s drága ter-
hével aléltan összeesik.

Aznap még két kocsi hagyta el a kórhá-
zat. Az egyik csendes lassu léptekkel megy a
temető felé, a másikban két „kedves testvér-
viszi a menyegzőre öltözött megörült Soror
Angelát.

10 halállal fordult elő. Gyógykezeltetett 1125 gyermek és 2049 felnőtt, összesen 3174 beteg, a kik közül felgyógyult 2397, javult 295, meghalt 259 és ápolás alatt maradt 223.

Krausz József pénzügyigazgató jelent, hogy egyenes adóban 71847 frt 85 kr, hadmentességi díjban 815 frt 47 kr folyt be, mely eredmény 1893 év január havának eredményével szemben az egyenes adónál 14448 frt 08 kr, a hadmentességi díjknál pedig 495 frt 48 kr többletet mutat. A megyében 15 dohány, 4 bélyeg, 7 szeszjövédéki kihágás és több szabálytalanság történt.

Pálffy József kir. főmérnök jelenti, hogy az állami és törvényhatósági közutakon a rendes utfenntartási munkák folyamatban vannak s az utak állapota kielégítő.

Parocz György kir. ügyész jelenti, hogy a központi fogházban letartóztatva volt 80 fi 15 nő összesen 95 fogoly, akik közül 65 elítélt, 7 felebbező és 23 vizsgálati rab. Munkával 45 rab foglalkozott s a rabmunka tiszta jövedelme 2 frt 05 kr.

Az előadói jelentések tudomásul vétetvén, a bizottság elfogadta a tanfelügyelőnek a megyei iskolák taneszközökkel leendő felszerelésére vonatkozó előterjesztését s örvendetes tudomásul vette az aradi gör. kel. román püspöki szentszék átiratát, melyben jelenti, hogy a bizottság által a magyar nyelv tanítás érdekében elrendelt intézkedéseket a többsége alatt álló felekezeti iskolákban fogatosítani fogja.

Végül apró folyóügyeket és adóleírásokat intézett el a bizottság, melyek után elnöklő főispán az ülést berekesztette.

II.

A városnál.

Arad város közigazgatási bizottsága tegnap délután 4 órákor tartotta rendes havi ülését, melyen Fábrián László főispán elnöklése alatt jelen voltak:

Salacz Gyula polgármester, Institoris Kálmán főjegyző, Krausz József, pénzügyigazgató, Varjassy Árpád kir. tanfelügyelő, Varjassy Lajos, Schusztér Illés dr., Schöpkesz Ede dr., Müller Károly, Perger János, tiszti főügyész, Szalay Antal, Marschall Lajos dr., Varjassy József, Vizer Péter, Parocz György kir. ügyész, Tarjányi Vilmos, Péterffy Antal, Posgay Lajos dr., Pálffy József kir. főmérnök, Hász Sándor.

A polgármester havi jelentését, melyet lapunk egész terjedelmében fog közölni, a közigazgatási bizottság tudomásul vette.

Krausz József pénzügyigazgató jelentéséből kitűnik, hogy Arad város területén a múlt hó alatt befolyt egyenes adóban 36,267 frt 9 kr, hadmentességi díjban 198 frt, ezzel szemben a múlt év hasonló havában befolyt egyenes adóban 31,041 frt hadmentességi díjban 169 frt 51 kr, mutatkozik tehát az egyenes adóknál 5224 frt 29 kr, a hadmentességi díjknál 28 frt 49 kr többlet.

Pálffy József kir. főmérnök jelenti, hogy az állami utakon az utfenntartási munkák folyamatban vannak; az utak állapota úgy itt, valamint a munkálatok alatt levő közigazgatási utaknál kielégítő.

Posgay Lajos dr. havi jelentését, melyet lapunk egész terjedelmében közölt, a bizottság tudomásul vette.

Varjassy Árpád kir. tanfelügyelő jelenti, hogy az iskolákban az állapotok kielégítőek voltak, kivéve a templom-utcai leányiskolában, hol több difteritisz megbetegedés fordult elő. Jelenti továbbá, hogy Hanacsék Luiza óvónőt az országos nyugdíjintézetbe felvették. Tudomásul szolgált.

Urbányi Béla árvaszéki elnök jelenti, hogy az elmúlt január hónapban az árvaszékekhez 484 ügydarab folyt be, ebből elintézték 424-et, elintézetlenül maradt 60 ügydarab. A pénztár forgalma élénk volt. Pénztári maradvány volt 1893 évről 376,299 frt; bevétel január hónapban 18,136 frt, összesen 394,435 frt. Ezzel szemben 8850 frt kiadás merült fel. Pénztári maradvány 386,584 frt, mely összeg különböző pénzügyintézeteknél van gyűmölcsözőleg elhelyezve.

Parocz György kir. ügyész jelenti, hogy az aradi központi fogházban a múlt hó folyamán letartóztatva volt 80 férfi 15 nő,

összesen 95 egyén. Ezek közül munkával foglalkozott 45. A munkajövedelem 2 frt 05 krt tesz ki. A rabok között több megbetegedés fordult elő.

Varjassy Árpád több miniszteri rendeletet értelmezett a közigazgatási bizottság előtt. Ezek közül érdekes a németül nem tudó tanítók s a nagyobb szünidők ügye. E szerint az 1872-ben vizsgázott tanítók választása, valamint a németül nem tudó tanító mellé alkalmazandó segédtanító képesítése felől felterjesztést kell tenni a miniszteriumhoz. A nagyobb szünidőkről pedig ezentúl a közigazgatási bizottsághoz jelentést kötelesek beadni a tanítóknak.

Az ülés néhány aprólékos ügy letárgyalása után véget ért.

Városi közügyek.

Folytatólagos sorrendje

az Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottsága által 1894. évi február hó 14-ik napján d. u. 4 órákor tartandó rendes havi ülésében tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak.

17. A nagymélt. m. kir. belügyminiszteriumnak intézvénye a közvetett adók kezelésénél alkalmazottak fizetésének felemelése iránt hozott határozat jóvá hagyása tárgyában.

18. Polgármesteri előterjesztés Tomá Tódor utegyengető nyugdíjazása iránt.

19. Neszél Ferencz pénztári ellenőr kérvénye nyugdíjazása iránt.

20. A tanács jelentése Bányai Zsuzsánna, az aradi polgári takarékpénztár, Kaszperda Emilia és ifj. Naggenmacher Henrik által emelt új épületek községi adómentességének engedélyezése iránt.

21. Mossóczy Gábor felebbezése a pesti dülöben emelt épület községi adómentessége tárgyában.

Arad, 1894. február hó 7-én.

Kiadta:
INSTITORIS KÁLMÁN,
főjegyző.

IDŐJÁRÁS.

Légnymás: reggel 7 órákor 778.8 milliméter, délután 2 órákor 771.0 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órákor C° - 3.5, délután 2 órákor C° + 1.2. Szél iránya és ereje: reggel 7 órákor DK. 6, délután 2 órákor DK. 7. Felhőzet: reggel borult, ködös, délután borult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 0 milliméter.

IDŐJÓSLÁS.

A központi meteorológiai intésemek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Február 8. —

Enyhe. — Jelentékeny csapadék nélkül.

HIREK.

Február 8. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Máté, János. — Protestáns naptár: Máté, János. — Görög-keleti naptár (január 27.): Kriz. erek. — A nap két 7 órákor, nyugszik 4 óra 57 perczkor.

Szabadságharczi emléktárgyak országos múzeuma (színházépület, II-ik emelet) nyitva van mindennap délelőtt 10—12 és délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan.

Kölcsey-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 3—4-ig és pénteken 11—12-ig. Helyiség: Polgári iskola, földszin.

Február 10. Román bál (Fehér Kereszt.)
Február 11. Kárpitosok bálja (Iparosház.)
Február 11. A tornaegylet közgyűlése.
Február 11. Az aradi dalegyesület évi közgyűlése a városház földszinti kistermében.

Február 14. Városi közgyűlés délután 4 órákor.
Február 17. Az aradi kereskedelmi testület bálja.
Február 18. Az aradmegyei takarékpénztár közgyűlése.

Február 8.

— Az aradi utcái haros évfordulója. —

Ünnepeljünk!

Ma ismét évfordulója van egy szomorú, de dicső emlékü napnak, amelyet Aradváros hazafias közönségének mindenha őszinte kegyelettel kell megünnepelnie.

Negyvenöt hosszú esztendő tűnt le a visszahozhatlan idő végtelenségébe azóta a nap óta, amelyen Asztalos Sándor, Arad hőselekü védője és az akkori polgárság ma már virágzó városunkat a reátört rácz csöcselék vérszomjas hordáinak pusztításaitól —

s talán a végpusztulástól is — megmentették.

Rövid, de ádáz volt az utcai haros, mert hős védőink délre már tönkrevették a rabló csapatokat, de nekünk drága volt az a dicső győzelem, mert véráldozatunkba került, elhullottak mellette legjobbjaink.

A győzelmi mámort gyász váltotta fel. Temettünk. Azokat az aradi hőseket temettük, akik jól teljesítették a kötelességüket s akik kiontott vérökkel pecsételték meg azt a szeretetet, mely őket szűkebb hazájuk, Arad városához fűzte.

Szomorubb volt az a temetés minden temetésnél, olyan szomorú, hogy könnyezett belé az egész haza.

Az aradi hősök fényes győzelmének és szomorú temetésének kettős ünnepe van ma. Az egész ország szeme a negyvenöt év előtti múltba néz vissza, az egész nemzet óriás szívének minden dobbanása az aradi hősök megdicsőült emlékének van szentelve.

Tisztelettel és hálás érzülettel hajlunk meg az ünnepen az aradi hősök emléke előtt, elzarándokolunk az aradi régi temető restaurált honvédsirjaihoz s letesszük a föléjük nyuló emlékkőre hőseket megillető koszoruját a gyászoló Aradnak.

Ünnepeljünk! Rójuk le nagy szellemük iránt a kegyelet és a hála adóját! Hullassunk egy könyvet azokért a hősekkért, a kik életüket áldozták fel értünk és Aradért.

A gyászszal együtt ünnepeljünk a legmagasabb honfi erénynek azt a fényes diadalát is, mely Aradváros történetének legfényesebb lapján „Február 8.” alatt van megörökítve.

A Kegyelet Bizottság meghívója ezen ünnepélyre így hangzik:

Meghívás.

Aradváros polgárai a dicsőségteljes naphoz méltó kegyelettel óhajtanak az 1849. február 8-án Aradon lefolyt utcai harcban elesett bajnokokról megemlékezni.

Arad közönsége a hőselekü, életüket feláldozott elődök iránt érzett hálóját igyekszik kifejezni akkor, midőn az idén is f. hó 8-án délelőtt 11 órákor a Minorita-atyák templomában gyászmisét mondhat, mely istentiszteletre Aradváros és Aradmegye összes köz- és magánhivatalok tisztviselő karát, az összes tanintézetek tanárait, tanítóit; valamennyi egyesületet, társulatot, mindkét nembeli tanuló ifjuságot és Arad városának minden egyes polgárát tisztelettel meghívja

A Kegyelet-Bizottság.

— A hivatalos lapból. A király dr. A nagyán Béla budapesti egyetemi magántanár és közkórházi orvosnak az egyetemi nyilvános rendkívüli tanári címet és jellegzet adományozta.

— Aradváros árvaháza. Aradváros árvaházi terveinek felülvizsgálására kiküldött bizottsága tegnap délután Parocz István gazdasági tanácsos elnöklése alatt ülést tartott, melyen Virágh Lajos főmérnök, Millig József iskolafelügyelő, Nesnera Aladár, Zsray Odön bizottsági tagok és Jiraszek Lajos építész voltak jelen. Az árvaház egyemeletes épülete a város Kis Ernő-utcai kertjébe van tervezve az utcavonaltól befelé tíz méter távolságra. A két főszárny egyike a fiuk, másika a leánygyermek elhelyezésére szolgál. Háló, nappali termek, mosdó és fürdőszobákon kívül a csecsemők részére egy három szobából álló szakasz lelencházul lesz berendezve. Az emeleten 3 szobás igazgatói lakás lesz, a

pinczében konyha, mosókonyha, szárítóhelyiségek és a főző részére egy lakás van tervezve. Az egész épületet központi melegvízfűtéssel rendezik be. Az új árvaház, melyben 80 gyermek nyer elhelyezést, 88340 frtba fog kerülni. A bizottság a terveket változtatás nélkül elfogadta s betérjeszti a tanácshoz, a mely kiadja a mérnöki hivatalnak azzal az utasítással, hogy a költségvetést dolgozza át. Az árvaházépítés ügye — mint hírlik — a márcziusi közgyűlés elé kerül.

— Antolik Károly volt a radi főgymnáziumi tanárt, az ismert jeles fizikust, ki Aradon általános népszerűségnek örvendett, mint a hivatalos lapban olvassuk, a király a pozsonyi állami főreáliskola rendes igazgatójává nevezte ki.

— Aradváros jogi bizottsága ma délután 4 órakor Salacz Gyula polgármester elnöklete alatt ülést tart, melyen Aradváros villamosvilágítására nézve kötetendő s a kiküldött szakbizottság által szövegezett szerződési tervezetet veszi tárgyalás alá.

— Elment a jég. A Maros jege, a mely más években egész partvonalán anyyi galibát csinált, ez idén minden baj és zaj nélkül elment. A folyó vizén az aradi partszakaszon már tegnap sehol sem volt jég.

— Uj házfőnök. Jánossy Dömjén dr. minorita rendfőnök tegnap Supka Béla aradi minorita segédlelkéssé a rend kézdívásárhelyi társházának főnökévé nevezte ki. Az új házfőnök beigtatása céljából Jánossy Dömjén tegnap délután Kézdi-Vásárhelyre utazott.

— Gyászmise. Végh Aranka, Végh Aurél kir. tanácsos kincstári jószágigazgató korán elhunyt kedves leányának lelkiüdvéért ma délelőtt 10 órakor gyászistentisztelet lesz a minoriták aradi templomában. A gyászmisét Révfalvy Manó h. plebános fogja celebrálni.

— Kövezési sorrend. A belügyminiszter jóváhagyta Aradváros közgyűlésének az ideai kövezési sorrend megállapítására vonatkozó határozatát. A czélbavett munkálatokra a gazdasági szék legközelebb árlejtést tart.

— Vasutbejárás. Aradvármegye közigazgatási bizottságának Szathmáry Gyula kir. tanácsos alispán elnöklete alatt alakult küldöttsége ma eszközi Nádasdy Ferencz gróf soborsini iparvasutjának közigazgatási bejárását. A vasutbejárásra Szathmáry Gyula alispán tegnap délután utazott el s pénteken este tér vissza Aradra.

— Élet és halál. Aradváros területén a múlt héten született 15 fi 11 nő összesen 26, meghalt 19 fi 17 nő összesen 36 lélek. A születések évi aránya 29.5, a halálozásoké 41.0 pro mille volt. Difteritisben és influenzában 2-2 beteg halt el.

— Iparhatósági szemlék. Aradváros iparhatóságának Sarlot Domokos főkapitány elnöklete alatt Posgay Lajos dr. főorvos, Virágh Lajos főmérnök, Reichner Károly alügyész, Green Nándor iparhatósági biztos és Sztaankovits Miklós tűzoltóparancsnok tagokból alakult küldöttsége tegnap délelőtt két helyszíni szemlést foganatosított. Először a waggon és gépgyár telepén jelent meg s megvizsgálta a telep kibővítésül újonnan épült kazánházat és olajraktárul szolgáló pinczét, azoknak használatba vételét engedélyezte. Innen a bizottság a volt Gutzhaf-féle szeszgyárba ment, melyet Neuman testvérek, az új tulajdonosok átalakítottak és újra rendeztek be. Az iparhatóság szemléjének eredményéhez képest a szeszgyár üzembe helyezésére az engedélyt megadta.

— Az emigránsok összeírása. A kolozsvári orsz. ereklyemúzeumban össze akarják írni a magyar emigránsok teljes névsorát és emigránskodásuk rövid történetét, azért fölkérlik a közönséget, hogy az általuk ismert emigrán-

soknak nevét s a még élők pontos lakozimét a muzeummal közölni sziveskedjenek.

— Megszökött önkéntes. Nagy feltűnést keltett a múlt hetekben egy 52-ik gyalogezredbeli önkéntes esete, kit könnyelmű mulatozásai uzsorások karmai közé tűztek s miután egy ismert fővárosi uzsorástól hatezer forintot váltó ellenében 1464 frtot felvett, betegséget szimulált s a 16-os helyőrségi kórházból megszökött. A könnyelmű fiatal embert, ki Driz pécsváradai ügyvéd fia és harmadéves jogász, akkor kedvesénél, egy feltűnő szépségű pécsi lánynál kit ő hozott magával a fővárosba — elfogták. Most azonban daczára az erős őrizetnek ismét sikerült neki megszökönie s amint sejtik, Arad, vagy Temesvár felé vette útját. A katonai hatóság Driz országszerte való körözését rendelte el s ha elfogják, önkéntesi jogának elvesztésén kívül még súlyos büntetéssel is fog lakolni a szerencsétlen fiatal ember könnyelműségeért.

— Tisza Kálmán verekszik. Tegnap reggel egy véres fejű oláh állított be Nyári Béla kihágási bírőhoz s keservesen panaszkolt el a baját.

— Tisza Kálmán bevverte a fejemet. A kapitány nagyot nézett és azt kérdezte tőle.

— Hát aztán hol verte be?
— A kóplalón, a zsidótemplom mellett, a hol a foglalkozás nélküli munkások ácsorogni szoktak.

— Melyik Tisza Kálmán vert meg?
— Az, kérem, a melyik a kapa utca 21 szám alatt lakik.

A kapitány elküldött a jelzett házba, a hol Sztaits János lakik Juont a kapitán elé állították.

— Te verted meg ezt az embert? — kérdé tőle a kapitány a panaszosra mutatva.

— En!
— Miért?
— A polgári házasság miatt.
— Hogy hívják?
— Sztaits Juon!

— Hát maga nem Tisza Kálmán?
— Ugy csufolnak a választások óta, mert mindig azt kiabáltam: „Setreasca Domnu Tisza Kálmán.”

A kapitány előtt egyszerre világos lett a helyzet és Tisza Kálmán vagyis Sztaits Juon pernyával polgártársat mentelmi jogainak előzetes felfüggesztése nélkül lakat alá tétette.

— Jogtalanul szedett vámdíjak visszatérítése. A kereskedelmi miniszter egy vármegyei közigazgatási bizottság, mint másodfoku hatóság határozatának megváltoztatásával, hogy azok a vámdíjak, melyeket egy felmerült esetben a vállalkozó lovaság ilaktanya részére a kincstárral kötött szerződéshez képest szállító fogatok után fizetett, a mennyiben a lefizetést megfelelően igazolja, neki visszatéríttessenek, miután a fegyveres erő részére szállító fogatok vámentessége az 1890: I. t.-cz. 99. §-a alapján törvény szerűleg biztosítva van s ennél fogva a jogtalanul bezedett vámdíjak visszatérítése is jogosan követelhető.

— Nyári mulatságról — februárban. Az aradi hadastyán egylet kiszorult az ideai rövid farsangból. Es a szomorú tény az oka annak a vig határozatnak, mely szerint derék hadastyánjaink már februárban elhatározták, hogy június hó 3-án a csálai nagyerdő akkora kizöldelő lombjai alatt saját senealpjuk növelésére nagyszabásu nyári mulatságot rendeznek.

— Jótékonyág. Az aradi szegény tanulókat segélyező egyesület által létesített és fenntartott konyha javára a következő nemes szívű adakozók voltak szivesek ajándékot küldeni: Széchenyi gőzmalom t. igazgatója egy zsák lisztet, Domonkos Lajosné urnő egy hordó savanyu káposztát, 10 üveg paradicsomot, 20 liter babot, Urbán Ivánné urnő 6 zsák burgonya, Rónai Ernő ur (Kis-Zombor) 4 zsák burgonyát, Lamberger Lajosné urnő almát, diót; Walder Gyuláné urnő süteményt; Schauer Adámné urnő egy kocsi fát, 25 liter babot; From J. ur. szives közvetítése folytán Walder S. és fia czég egy öl fát. Midőn a nemeslelkű emberbarátoknak ez uton is az egyesület hálás köszönetét kifejezi tisztelettel ajánlom szegény árvainkat a jólelkű

emberek pártfogásába. Hauser Károlyné elnök.

— A király és a magyar háziipar. Pozsonyból telegrafálják: A király ittléte alatt Izabella királyi herceggasszonnyal megbeszélte a felső és nyugatmagyarországi megyékben szervezendő háziipar szövetkezetek dolgát. A szövetkezetek egyes megyékben alakítandó egyesületekből fog állani s fővédő asszonya Izabella hercegnő lesz. Az első egyesületet Szalavszky főispán Pozsonymegyében létesíti s ez mintául fog majd szolgálni a többi egyesületnek.

— A legnagyobb lyuk. A debreczeni specialitások szám megsaporodott eggyel. Debreczen városa ugyanis nem éppen szerencsés tulajdonosa mostan a föld egyik legnagyobb lyukának. Kilenecz esztendővel ezelőtt Debreczen városi artézi kutat kezdett furatni Zsigmond Vilmos, a híres kutfuró mérnök tervei szerint. Zsigmondynak a terve azonban nem sikerült. Kilenecz év óta furják a kutat hiába, pedig a m. kir. geológiai intézet is valószínűnek mondta, hogy előbb-több felbugygyan a kutban a víz. A munkának végre az lett a vége, hogy a kutba 900 méter mélyen beletörött a furó. Sokáig dolgoztak az eltörött furó kivevésén, de hiába. Most végre a vállalkozó mérnök értesítette a várost minden további munkálatok sikertelenségéről, tudatván, hogy a leszorult furó eszközök kihuzására tett kísérleteket végképpen megszüntette, mert 58 milliméter vastag masszív vasrudja beleszakadt, minél fogva végképpen le kell mondania arról, hogy ez eszközöket valaha kihuzhassa. Ez rá nézve is föltette sajnálatos, mert vagyona egy tekintélyes részét is beletemette az eredménytelen vállalatba. Azt mondják, hogy összesen 100-ez erforint van a debreczeni artézi kutban eltemetve.

— Vaillant végrendelete. A kivégzett Vaillant végrendeletet hagyott hátra. Végrendeletében azt kívánja, hogy kivégzése után testét bontsák föl mert a tudományak ebből a fölbontásból haszna lehet. Kijelenti, hogy a kamara ellen elkövetett merényletre nem személyes gyűlölség birta, hanem az a meggyőződése, hogy a megromlott társadalom áldozatain segít vele. „Ugy tettem, mint az a kirurgus, a ki a betegnek a karját amputálja, nehogy az egész test megromoljék. A kárért nem lehetett kár, hanem az egész testet kímélnünk kell. A kirurgus elveszett ugyan, mielőtt az operációját befejezhette volna, de lesznek más orvosok, a kik a beteg emberiség gyógyítását kötelességüknek fogják tartani.”

— A parasztember kutyája. A községi jegyzőhöz beállit egy gazdaember.

— Instállom, huzza ki, — mondja.
— Mit, János bá?
— A kutyámat.
— Ne figurázzék kend, sok a dolgom.
— Nótárius uram, instállom elpusztult.
— Mi pusztult el?
— A kutyám.
— Mi közöm tőle?
— Csak azért jelentem meg a nótárius urnak, hogy huzza ki a nevét az adókönyvből.

— A millennium emléke. Wekerle Sándor miniszterelnök a millennium alkalmára egy monumentális diadalkapu vagy szoboremlék felállítását tervezi. Ezt be is jelentette a múlt szombaton a kiállítási bizottságnak. Hétfőn pedig magához hívatta a magyar mérnök és építészegylet vezérlo tagjait, akikkel közölte tervét és kikért véleményüket. Az építészek részletesen nyilatkoztak ez ügyben s a miniszterelnök kijelentette, hogy már a legközelebbi napokban tudatni fogja elhatározását.

— Letartóztatott váltóhamisító. Pécelén a csendőrség egy fiatal embert tartóztatott le, aki még két év előtt tünt el a fővárosból, mert váltóhamisítás miatt üldözték s akit aztán hiába köröztettek országszerte. Mint most kiderült, azóta mint szolgáló volt alkalmazva egy Pécelén élő nyugalmazott miniszteri hivatalnoknál s oly jól tudta leplezni kilétét, hogy gazdája inkább félgyelműnek tartotta, aki uri tempókat szeret utánozni paraszt léteré. Terve, ugy látszik, az volt, hogy a jövő évre elérvén nagykorúságát, a fővárosi árvaszéknél átveheti örökségét, mert apja egy budapesti háziur volt s kifizetvén a hamis váltók által okozott kárt, menekül a büntetés elől. Ezt a jól kieszelt

tervet azonban meghusított egy szemes osendör-örs ügyessége.

— **Ellopott füstölt hus.** Világosan — mint levelezőnk írja — H á s z János ottani lakos kéményéből ismeretlen éhes emberek 20 frt értékű füstölt húst emeltek el. A nyomozás folyik.

— **Öt Othello.** O s z t a f i n István parádi gazda arról nevezetes a Mátrában, hogy az ő Piroska leánya a legcsinosabb leány. Még a szomszéd falu legényei is óhajtoztak utána, de hiába, a szép Piroska szíve már nem szabad. Odaajándékozta szívét még a mult tengerihántáskor C s a r t o s Sándornak. A palóc levele el is látogatott aszénként szíveválasztottjához. A minap este is ott ültek egymás mellett a homályos szobában, amikor öt elkiseredett szerelmes legény berontott a házba s megtámadták. Szerencsés vetélytársukat. A megzavart szerelmes nem volt rest és a hozzá legközelebb állót leütötte a lábáról, a többit pedig kiverte az udvarra. Itt aztán megkezdődött a harc életre-halálra. A kivet negy legény is fegyvert ragadott, egyik baltát, a másik dorongot. S neki estek az egy legénynek, a ki egy darabig meg is állta a helyét, végre azonban a fejére olyan erős csapást kapott, hogy menten összerogyott. A veszekedőket a közbejött osendörök választották el egymástól. A súlyosan megsebesült legényt kedvesének lakásán ápolják.

— **Viharos élet.** Egy berlini padlássobában a napokban meghalt egy negyvenéves hölgy, ki valóban viharos életpályát futott meg. Charlottenburgban született, de kis korában Indiába kivándorolt szüleivel, akiket aztán hamarosan elvesztett. Ki vette aztán magához a kis árva leányt, nem tudják. De a leány egyszerre az ondoi maharadza udvaránál mint táncosnő tűnt fel. Azonban egy angol tiszt szemét vetett rá és megszőktette a bajadért, az üdözésére küldött rabzolgák azonban a szőktetőt lelőtték. E miatt persze hosszas pörlekedés támadt a maharadza és az angol kormány között. A bajadernak sikerült aztán Madrasba menekülni, honnét egy kereskedővel Marseillebe és Párisba ment. Itt csakhamar feltűnt a fiatal leány ragyogó szépségével, mely csakhamar fényes lakást, fogatot, lovakat szerzett. De bájjainak hervadásával fokról-fokra alább süllyedt és később mosonó lett. Ekkor eszébe jutottak charlottenburgi rokonai, különösen testvére, kinek felkeresésére indult Charlottenburgba, de ott rokonai közül senkit sem talált. Az egykor ünnepelt szépség egy berlini padlássobában fejezte be életét.

— **Zálogházi árverés.** Weisz Dávid magán zálogüzletében ma délelőtt árverés lesz.

— **Pályázatok.** Birói áll. a beszercei törvényszéknél 2 h. a. — Napdíjasi áll. a fehértemplomi törvényszéknél márcz. 1-ig. — Irnoki áll. a pécsi ítélőtáblánál 4 h. a. Aljegyzői áll. a vingai járásbírósnál 2 h. a.

GYASZROVAT.

Gyoroki id. Andrány Károly.

(1818—1894.)

Halandó az ember. Tegyen bár szépet, nemest, jót évtizedeken át, midőn elhinti fejére havát a futó idő, midőn az ólomsúly alatt görbedő vállak már nem oly dőlczegek, mint hajdanta, midőn a szemek ragyogását nem a vér melege, hanem a tört viz fénye adja meg — bizony-bizony. csak eljön az a vén kaszás, ki ábrázolásban emberi csontváz, hatalmában a megváltozhatlan végzet.

Am bármily borzasztónak találjuk is a szót, a fogalmat magát, a csendet, mely annak a picziny husdarab kalapálásának megszűnésével, bekövetkezik, mégis kell, hogy bizonyos elégedettséggel fogadjuk annak az eljövételét, amitől sem egy élet buzgalma, sem annak megérdemelt boldogsága, tevékenysége, sem az ész tudása meg nem menthet senkit.

A halál eljön. Rövid, avagy hosszú vizitet tesz kiválasztottjánál, amint épen ideje engedi, s lecsókolja annak homlokáról a szenvedés veríték csöppjeit. Aztán jön a nagy, nagy temetés.

Diszes üveghintó, fekete posztóval bevont

lakház, nehéz kandaláberek, melyekben tömredék gyertya ég, czifra ruhába bujtatott czimerhordók Az emberek csak suttogva beszélgetnek egymással; a tudósító feljegyez egy-két koszoru feliratot Még az a hat fekete ló is olyan czifra, mely az üvegkoszi elé van fogva, olyan diszes, olyan ozifra

A nagy halott porlik künn a néma birodalomban Nem maradt belőle semmi, épen semmi

Am az, kit életében a polgárerények tettek tiszteltté, becsültté, ki nemesi oklevelét áldott jó szívével aranyozta be, ki emelkedését egyedül és csakis egyedül magának, két keze munkájának köszönheti, nem hal meg övéi számára a bár érez nem hirdeti tetteit, példányképül áll mindenkor az utókor előtt.

Az ily polgárnak temetésére aztán eljönnek nagy urak, polgárok, kik szerették, a szegények kikkel jót tett, eljönnek, nem azért, mert az czifra, mert az szép, mert a sok drága koszorun rengeteg látni való akad, de eljönnek szívök sugallatából, azért a beesett arcu halottért, ki egy hosszú életet a társadalom. a közjó érdekében becsülettel küzdött végig. Az ily férfit nem felejtik el két nap múlva, az ilyennek a neve fenn marad sokáig.

S hogy idős gyoroki Andrány Károly ily polgára volt Aradnak, azt bizonyítja multja, tettei.

Halálhíre gyorsan terjedt el a városban, s mindenfelé a legőszintébb részvétet keltette. S habár az öreg ur hajlott kora már sejtette a bekövetkező katasztrófát, alig akarták hinni a szomorú tényt.

A család, melynek id. Andrány Károly egyik legtiszteltetelmesebb tagja volt, 1780 körül telepedett le Aradon. Eredetileg „Andreuin” volt a bolgár származású család neve, s csak később lett Andrány.

Az elhunynak már 1850-ben tekintélyes vasáru kereskedése volt Aradon, mely az ő gondos vezetése alatt évről-évre gyarapodott. Ugy 1860 táján borkereskedést is kezdett, mely vagyonának alapját vetette meg.

Mint pártember elismerésre-méltó buzgalmat fejtett ki a D e á k-párt érdekében, melynek mindvégig rendületlen híve volt.

A király méltányolva érdemeit, pár év előtt magyar nemességgel „gyoroki” előnévvel ruházta fel. E községben van ugyanis az Andrányiak messze híres pinczéje, s szőlőszete, melynek kezelésében az öreg ur kiváló szakember volt.

Az aradi első takarékpénztárnak s a „Széchenyi-gözmalom”-nak hosszú időn át volt igazgatója, s az intézetek felvirágoztatása érdekében igen sokat tett. Mint virilista a városi törvényhatósági bizottságnak volt tagja, s a közügyek tárgyalásánál sok esetben vezérszerepet vitt.

Jótekonyságáról híres volt, s e jó tulajdonsága indította arra, hogy az aradi polgári jótekonny egylet elnöki tisztét elfogadja. Ez állásában a menház létesítése, fenntartása volt főcélja. Igazgatója volt még a lovasutársaságnak is, azonkívül tagja számtalan egyletnek.

Betegsége két éve gyötörte. Ehhez járult, hogy rövid idő leforgása alatt három fiát, majd vejét ragadta ki köréből a halál. Most követte ezeket ő is.

Halála városunk több előkelő családját döntötte gyászba. Temetése ma délután 3 óra kor lesz a megboldogultnak Fő-ut-4-ik számú házából.

A mélyen sujtott család által kiadott gyászjelentés következőleg hangzik:

Alólirottak fájdalomtól megtört szívvel jelentik, hogy szeretett édes atyjuk, illetve após, nagytya gyoroki id. Andrány

ny Károly, az „Andrány Károly és Fiai” czég megalapítója, Arad szab. kir. város törvényhatósági bizottság tagja, az aradi első takarékpénztár alapító tagja és igazgatója, az aradi Széchenyi malom igazgatója, az aradi lovasut-társaság igazgatója, a polg. jótekonny egylet elnökének, stb. 1894. február hó 7-én, d. u. 2 óraker, életének 81-ik évében, hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A megboldogultnak földi maradványai február hó 8-án, d. u. 3 óraker fognak Fő-ut 4. sz. saját házából a helybeli közsírkertben levő családi sírboltba örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő gyászmise áldozat pedig február hó 9-én, d. e. 10 óraker fog a helybeli t. Minorita-atyák szentegyházában az egek Urának bemutatni. Nyugodjék békében! Arad, 1894. február 7. — Gyoroki Andrány Lajos, Ozv. Schäffer Adolfné szül. gyoroki Andrány Ilka, gyermekei. Ozv. gyoroki ifj. Andrány Károlyné szül. Tömörly Jozsefné. Ozv. gyoroki Andrány Kálmánné szül. Weil Mária, menyei. Gyoroki Andrány Károly és neje. szül. Vásárhelyi Ilonka, Gyoroki Andrány Adrienne, Gyoroki Andrány Elvira, Gyoroki Andrány Paulina, Schäffer Adolf, Schäffer Margit, Schäffer Béla, Schäffer Jenő, Gyoroki Andrány Elsa, Gyoroki Andrány Margit, Gyoroki Andrány Kálmán, Gyoroki Andrány Marcsa, unokái.

† Bissingen Antal gróf kamarás, a délvidéki főúri családok egyik legelőkelőbbje, Vajkoveczen 72 éves korában, szívvelhűdésben elhunyt. A megboldogult testvére volt a mult évben meghalt Bissingen-Nippenburg Nándor grófnak. Fiatalabb éveiben a hadseregben szolgált és több hadjáratban résztvett, a miért a vaskorona-rendet és a hadi érdmet kapta ő Felségétől.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Február 8. (Csütörtök) Angot asszonyleánya, operette.

Február 9. (Péntek) A könyvtárnok, vígjáték.

Február 10. (Szombat) A Fourchambault család, színmű.

Február 11. (Vasárnap) Délután: Kornevillei harangok, operette; este: Vörössapka, népszínmű.

Bagdadi hercegnő.

— Február 7. —

Tavaly nem láttuk a „Bagdadi hercegnő”-t. Pedig egy este ment. Ennek oka abban rejlett, hogy hösnönknek nem volt meg az a fizikai ereje, mely Lionette megjátszásához épen annyira szükséges, mint pl. figyelmeztetni a kardalnok urakat arra, hogy ha egyenruhában jönnek a színpadra, ne viseljenek fényesre vasalt és feltűnően magas gigerli-gallérokat. Hagyják azt jobb időkre!

Tehát tavalyi hösnönk e szerepben nem vált be. Udvariatlanság ugyan a dolgot e rovatban újlag felemlíteni, de mindenesetre szükséges, ha Szilágyi Berta sikerét észrevehetőbbé akarjuk tenni, nem érve ezt természetesen a zajos tapsok és ovációkra, melyekben a tegnapi est szűkölködött.

Ha Szilágyi Berta festő volna, egy Lionett-szerű produktumára azt mondhatnók: sötét színekkel, nagy vásznon dolgozott, melyen egyes csoportok megragadnak, míg másokat alig lehet észrevenni, ha írónak volna azt foghatnók rá: kissé túlnaturális, kissé egyoldalú, de azért élvezhető; mivel pedig színész-nő, azt mondjuk: szép megjelenéstől Lionette volt, kiből azonban sokkalta erősebben nyilatkozott meg a fékevesztett szenvedély, mint az anyai szeretet, ki csak árnyoldalát mutatja be tökéletesen a Dumas által megrajzolt alaknak. Végjelenetében több melegség lett volna kívánatos.

Egyes helyeken a tulgyors beszédet is mellőzhette volna T o m p á v a l együtt, aki a férj nehéz szerepében oly alakítást mutatott be, melyből kellő méltánnyal kell megtennünk recenziókat. Szerelmében, csalódásában, felháborodásában, mindent tudta a színész lényegét, annak elveit ragaszkodott, s kerülte a hamisítást, melyet színpadon büntet legborzasztóbban a legigazságosabb bíró, a közönség.

S z a k á c s (Nourvady) elfogadhatóvá tudta tenni a számításában megcsalozott bankárt, rendkívül azonban nem nyújtott.

B a l a s s a (Godler) és F e n y v e s i

(Trevelle) most is jeles társalgóknak bizonyultak.

Fél ház.

* A filharmonikusok házi zene estélye, melynek programját a napokban közöltük, ma, csütörtökön folyik le a polgári fiúiskola disztermében. Az érdekes estélyen a szólókat játszik, illetve éneklük: T o n e s Aranka urhölgy, S y r i n e k Béla és H ö s z l y Jakab urak. Az estély kezdete 8 órakor. Belépő jegyek ára 1 frt.

* Elet. Irodalmi, művészeti társadalmi, közgazdasági folyóirat. Szerkesztők és kiadják V i k á r Béla és S á r m a i J. Megjelenik félhavonként 2 és fél ivnyi füzetekben. Szerkesztőség: Budapest I., Gellérthegy, 10648., kiadóhivatal: VI., Mozsár-utca 8. Ara egy évre 6 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Az „Elet” az évben VI. évfolyamába lépett. E folyóirat feltétlen szabadelvű irányu, de tuzás nélkül; egészen modern, de át van hatva a nemzeti szellem zamatától; a társadalmi és művészet terén gyökeres reformokra törekszik, de a gyakorlati élet alapján áll és nem kerget utópiákat. Pártoktól, személyi tekintetektől és minden üzleti érdektől teljesen független vállalat, mely kizárólag csak eszményeket és elveket szolgál. Magas irodalmi színvonalon áll, de távol van minden finnyáskodástól és mindig bátran ki meri mondani a szabad szót, a nélkül, hogy a jó izlést sértene. Nevének megfelelően a való modern élet hű tükré kíván lenni. Nem akar más vállalatokkal versenyezni, s nem az egészen nagy közönségnek van szánva. Arra törekszik, hogy a nemzet legműveltebbjei közt megtalálja azt a néhány száz válogatott olvasót, akik állandóan érdeklődnek azon modern és szabadelvű irány, azon fontos irodalmi és társadalmi problémák iránt, melyekkel az „Elet” nagy buzgósággal és hivatottsággal foglalkozik és melyeknek irodalmunkban ugyszólván egyedüli képviselője. Közleményei mindig érdekesek és tartalmasak, eredetiek és szellemesek, lelkesek és lendületesek. A most megjelent II és III. füzetek változatos, gazdag tartalommal jelentek meg. Melen ajánljuk olvasóinknak a jóra való vállalatot.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ A királyi tábláról. A nagyváradi táblán a következő aradi és aradmegyei ügyek vannak elintézésre kitézve:

- 4000. Bamsa Péterné — Rózenthal M. és neje.
4082. Szárazéri Árm. társ. — Jakabffy Zoltán.
4131. Vörös Vidor — Mágos Todor.
2242. Gömöri Lajos — Szeleczky J. és tsa.
2367. Steiner Jakab — Kövér Lajos.
2368. Grünblatt Johanna — Edri Kálmán.
294. Holczer Mihály utódja csődje.
4. Dehlyán József — Fruscha Kornélia.
2986. Kuntzel János — Schwenk Erzsébet.
2533. Reich B. Károly — Sándor Jakab.

TÁVIRATOK.

Uj miniszteri tanácsos.

Budapest, febr. 7. (Saj. tud. távirata.) Hir szerint Beksics Gusztáv kinevezetik miniszteri tanácsossá a miniszterelnökség szervezendő közjogi osztályához. Ezzel egyidejűleg már kombinálják Beksics utódjának jelölését is Sepszi-Szent-Györgyön, de mint értesülünk a kombinációk még koraiak, mert Beksics kinevezése még nem bevégzett tény.

Uj királyi tanácsosok.

Budapest, február 7. (Saját tud. táv.) Kajner Ferencz, Sebesztká Károly és Mártonffy Márton tanfelügyelők kinevezettek királyi tanácsosokká.

Az egyházpolitika mellett.

Budapest, február 7. (Saj. tud. távirata.) Fenyvessy Ferencz Tapolcsáról és környékéről nyilatkozatot kapott, melyben a kormány egyházpolitikai programját helyeslik; Fenyvessy iránt, ki a program megvalósításában közreműködik, teljes bizalommal és elismeréssel viseltetnek.

Zilah, február 7. (Saj. tud. távirata.) A szabadelvű és függetlenségi pártiak lelkesült értekezleten az egyházpolitika mellett állást foglaltak, mely értekezleten Szemere függetlenségi képviselő is részt vett.

Üres pénztár.

Rózsahegy, február 7. (Saj. tud. táv.) Az éjjel ismeretlen tettesek a rózsahegy takarékpénztárba törtek, fölszaggattak egy Wertheim-szekrényt, amelyben azonban nem találtak — semmit. Végre egy íróasztalt is fölfeszítettek s abban rábukantak 12 forintot érő bélyegre és aprópénzre. Allítólag volt a szobában egy pénzzel tele Wertheim is, de azt a betörők nem bántották.

Német-francia egyezés.

Berlin, február 7. (Saj. tud. táv.) Többfelől jelentik, hogy a hátsó-kameruni német-francia határrendezésre vonatkozólag a francia kiküldöttekkel, kik már visszautaztak, megegyezés jött létre. Az egyezmény részleteire vonatkozó adatok azonban nagyon határozatlanul és elmentmondóan hangzanak.

A francziák és Egyptom.

Páris, február 7. (Saj. tud. távirata.) A kamara egyik legközelebbi ülésében a radikális baloldal interpelláció tárgyává akarja tenni a legujabbi egyiptomi eseményeket.

Uj löfegyver.

Páris, február 7. (Saj. tud. távirata.) Egy francia tengerész tiszt új löfegyvert talált fel, mely a lövés hatásában minden eddigit fölül mul.

Választások Bulgáriában.

Sófia, február 7. (Saj. tud. távirata.) A pótválasztások Bulgáriában csendben mentek végbe, s csakis Razgradban voltak zavargások. Az ellenzék Radanovval az élén és 200 paraszt fegyverrel és revolverrel fegyverkezve a választási helyiségbe törtek, megakasztva a választási aktust. A rendőrség és katonaságnak sikerült rendet csinálni. A választásra új határidő tüzetik ki.

Vonat kisiklás.

Combiegne, február 7. (Saj. tud. táv.) A Párisból Hamburgba menő vonat kisiklott. Az utasok közül hir szerint hét meghalt, husz megsebesült.

Albán határviilongások.

Cetinje, február, 7. (Saj. tud. táv.) A montenegrói kormány körökben elkedvetlenedés nyilvánul az Albán határszálen felszaporodó betörések felett, mert ezt arra vezetik vissza, hogy a török biztosok instrukciói még nem érkeztek meg Konstantinápolyba, miáltal a bizottság tétlenségre kárhoztatik.

KÖZGAZDASÁG.

= Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1894. évi feb. hó 6. Hizott sertésárak: I. Magyar első rendű: 1. Öreg nehéz (páronkint 400 klgon felüli sulyban) 47.—48. krig. Öreg közép (páronkint 300—400 kilogramm sulyban) 47.—48.— krig. Fialat nehéz (pkint 320 klgon felüli sulyban) 50.—50.5 krig. Fialat közép (pkint 251—320 klg. sulyban) 48.5—49. krig. Fialat könnyű (pkint 250 klg. terjedő sulyban) 49.—50. krig. II. Magyar szedeur: Nehéz (páronkint 280 klgon felüli sulyban) 46.5—47.5

krig. — Közép (pkint 220 - 280 klg. sulyban) 46.5—47.5 krig. — Könnyű (pkint 220 klg.ig terjedő sulyban) 47.—48. krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 klg. felüli sulyban) 47.5—48.5 krig. Közép (páronkint 220—260 klg. sulyban) 47.5—48.5 krig. — Könnyű (páronkint 220 klg.ig terjedő sulyban) 46—47 krig. — Sertéslelés szám 1894. febr. hó 4 én volt készlet 116,271 darab. 1894. február hó 5-én felhajtattott: 1508 darab 1894. február hó 5 én elszállítottott 3510 drb. 1894. feb. 6-án maradt készletben 114,269 drb. — A hizott sertésüzletirányzata: változatlan.

Szeszűzlet.

— Február 7. —

Mai jegyzéseink: Készaru nagyban nyors szesz 53.25, kicsinyben 53.75 hordó nélkül, per 100 liter % beleértve 35 frt fogyasztási adót.

Budapesti gabnatőzsde

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósításai. —

Budapest, február 7. d. u. 5 óra.

Table with columns: Gabona, faj, Irányzat, 100 kilogramm frt. Rows include Buza, Rozsa, Árpa, Zab, Tengeri, Káposzta-repce, Köles, and various sub-categories like búzásági, tiszavidéki, pestvidéki, fehérmegyei, bácskai, észak-magyarországi, takarmány, égetni való, sörfőzdei, búzásági, másnemű, tavaszra, június 1894, őzre, május-június 1894, szept-október 1893, Budapest sz. tavaszra, Budapest sz. őzre, aug.-szeptember 1893.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Alpári (Arad) Ha rossz verseket küld, legalább arra legyen figyelemmel, hogy elégedő bélyegyet ragasszon a borítékra. Ez a küldemény tizedrészt sem éri meg annak a 6 kr.-nak, mit levele után a postásnak kifizettünk.

Aradvárosi

Évadbérlet 128. szám.

színház.

Havibérlet 8. szám.

Csütörtökön, 1894. évi február hó 8-án:

Angot asszony leánya,

Vig operette 3 felvonásban. Irták: Clairville, Siraudin és Cuning. Zenéjét szerzette: Lecocq. Fordította: S. J.

SZEMÉLYEK:

- Larivaudière, agglegény Nyilassi M.
Pomponet, fodrász Hunyady J.
Ange Pitou, népének Csátár Gy.
Lange kisasszony, színésznő a „Faydeau” színháznál Réthy L.
Clairrette Angot, virágárusnő Margó Z.
Treniez, arszlán Szebenyi A.

Kezdeté 7 órakor.

IDEGENEK NÉVSORA.

— Február 7. —

Fehér Kereszt szálloda: Dr. Szalágyi Aurél dunaj gőzhajózási felügyelő, Budapest. Bleyer Manó gazdálkodó, B.-Illye. Eisner Gyula kereskedő, Prága. Blejer Adolf, Sarkad. Magyar Korona szálloda: Altdorfer Lipót uradalmi tisztartó, Pankota. Kövér Béla szolgabíró, Kevészháza.

KIS LOTTO.

Prágai:

- 67, 48, 71, 54, 2.
Nagy-Szebeni:
59, 76, 50, 44, 3.

Felölös szerkesztő: Vass Géza.

M. kir. államvasutak üzemeltetősége Miskolczon

84 | III. sz.

62 1—*

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak legénye-mihályi állomásán az 1894-ik évi július hó 1-től megüresedő vendéglői üzletnek, ugyanazon időponttól számított három évi időtartamra leendő bérlete iránt az 1897. évi június hó 30-ik napjaig ezenel nyilvános ajánlati tárgyalás hirdetik.

Az 50 kros bélyeggel és „Ajánlat a m. kir. államvasutak legénye-mihályi állomásán levő vendéglői üzletre 84. számhoz” felirattal ellátott, borítékba zart és lepecsételt, nemkülönb a kellő okmányok l felszerelt ajánlatok az 1894. évi május hó 1-és napja déli 12 óráig a m. kir. államvasutak miskolczi üzemeltetősége titkári hivatalához — posta útján térti bevény mellett — nyújtandók be.

Bánatpénz fejében pedig 50 azaz ötven o. á. frt készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban a nevezett üzemeltetőség gyűjtőpénztáránál Miskolczon az 1894. évi április hó 31. napja déli 12 óráig letesend.

A vendéglői bérletre vonatkozó feltételek a nevezett üzemeltetőség III. forgalmi és keresk. osztályában (II. emelet) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők; miért is ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkezendő ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A m. kir. államvasutak miskolczi üzemeltetősége fentartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül — tekintet nélkül az ajánlott bérösszegre — szabadon választhasson, Miskolcz, 1894. január hó 6-án.

Az üzemeltetőség.

M. kir. államvasutak. Üzemeltetőség Kolozsvár. 121/94. I/c. szám. 74. 1—x

Pályázati hirdetmény.

Sósav, horganyhulladék és talpfajelző szegek szállítására.

A nagyváradai talpfa telítő telep részére 1894. évi márczius hó 20-tól 1894. évi szeptember hó végéig 1730 q. (100 kgr.) sósavra, 284 ezer drb horganyzott talpfajelző szegre, és 346 q. (100 kgr.) horganyhulladékra léven szükség, ezen mennyiségek szállításának biztosítása céljából ezenel nyilvános pályázat hirdetik.

Szállító köteles, ha kívánatik, — a neki átengedett mennyiség 25%-ával többet is az ajánlati egységgel szállítani, mely kívánalomról azonban szállító az üzemeltetőség által, még június hó vége előtt fog értesíttetni.

A szállítás a m. kir. államvasutak részére érvényben levő 129,381/91. szám alatt kiadott általános anyagszállítási feltételek és a jelen kiírás alkalmával 121/94. sz. a. szerkesztett pályázati feltételek szerint eszközözendő.

A fentemlített szállítási feltételek a magyar kir. államvasutak összes üzemeltetőségénél naponta megtekinthetők, vagy posta útján a m. kir. államvasutak budapesti nyomtatványtároltól 25 kr vételár lefizetése mellett megszerezhetők.

Ajánlati munkát és a 121/94. számú pályázati feltételek a magy. kir. államvasutak kolozsvári üzemeltetőségénél díjmentesen kaphatók, vagy onnan posta útján kérhetők.

Mindegyik ajánlattevőről feltételeztetik, hogy a fennebb említett feltételeket ismeri és azokat egész terjedelmében elfogadja.

Az ajánlati mintán a szállítandó anyagok gyártási helye kitüntetendő.

Az egységi ár ajánlati mintán látható egység szerint minden anyagnál külön-külön számokkal és betűkkel kiteendő.

Az 50 kros magyar bélyeggel ellátott és lepecsételt ajánlatok következő külső címmel: „Magyar kir. államvasutak üzemeltetőségének.

Kolozsvártt. 4

„Ajánlat talpfa telítő anyagok szállítására 121/94. számhoz.”

1894. évi február hó 20-án déli 12 óráig a kolozsvári üzemeltetőség anyag és leltár beszerzés osztályához benyújtandók, vagy posta útján beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott mennyi-

ség értékének 5 százaléka készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban f. évi február hó 19-én déli 12 óráig a kolozsvári üzemeltetőség gyűjtőpénztáránál letesendő.

Az ajánlatot az egyes anyagok egész kiírt mennyiségére, vagy annak tetszés szerinti részletére lehet tenni.

A magy. kir. államvasutak részére határozottan fenntartatik a jog, hogy az ajánlatok közt minden tekintet nélkül az árra és feltételekre szabadon választhasson, továbbá hogy az ajánlott mennyiségből tetszés szerinti részmenyiség szállítását is átengedhesse az esetben, ha az ajánlat világosan nem az egész mennyiség szállításának elnyerése a kikötése mellett tételt, és végre, hogy a cél elérésére bármily más irányu intézkedést is teheszen.

Egyidejűleg fenntartja magának az üzemeltetőség azon jogot is, hogy addig is, míg az ajánlatok fölött döntőleg határozná, egyes ajánlattevőknél az ajánlati árak mellett megrendeléseket teheszen.

Az illető ajánlattevők ezen megrendeléseket teljesíteni köteleztetnek anélkül, hogy ebből folyólag valamely szállításnak végleges átengedését követelhetnék.

Kolozsvártt, 1894. január hóban.

Az üzemeltetőség.

M. kir. államvasutak. Zágrábi üzemeltetőség.

47158/93. sz.

99. 1—

Pályázati hirdetmény.

A m. kir. államvasutak zágrábi üzemeltetősége a vonalai mentén levő szolgálati órák (a vonatkísérő és mozdonyvezetőzet sebőráinak kivételével) jókarban tartását, javítását és szabályozását az 1894. évi május hó 1-től 1896. december 31-ig terjedő időre verseny útján átengedni szándékozáván, felbivjuk a vállalkozni szándékozó és iparendeléllyel bíró órákat, hogy kellőleg bélyegzett ajánlataikat, melyek a magyar és horvát vonalakra külön-külön szerkesztendők f. évi április hó 20-ának déli 12 órájáig I. szakosztályunkhoz (Zágráb, Trenkova-utca 12. szám, I. emelet) benyújtani sziveskedjenek. Az ajánlatok fent említett két vonalcsoport egyikére is tehetők, ugymint a magyar vonalcsoportot alkotó budapest-kelenföld-szt.-lőrinczi, rétszilas-szegvár-di, zákány-dombovár-bátaszéki, somogysoobb-barcsi, barcs-pecs-üszögi, üszög-villányi, hidegkut-gyöngytamás-miklósvári, somogysoobb-balaton-szt.-györgyi vonalakra, Budapest-Kelenföld, Üszög, Ata, Trinitás, Villány, Baros és Balaton-Szt.-György állomások kivételével, illetőleg a horvát vonalcsoportot alkotó zákányfiumei, sziszek-bródi, sunya-doberlini, zapresic-osaaktornyei, zabok-kiteplitz-krapinai és varasgologubovezi vonalakra Doberlin, Bród és Zapresic állomások kivételével.

A szerződés tervezete az üzemeltetőség pályafentartási és építési osztályában, továbbá osztálymunkásokéinknél a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Zágráb, 1894. január hó 10-én.

Az üzemeltetőség.

3 | 894.

65 3—3

Hirdetés.

Az 1878. évi XX. t. cikkbe iktatott és az 1887. évi XXIV. t. cikkel meghosszabbított vám és kereskedelmi szövetség XVI. cikkének módosításáról szóló 1893. évi XLI-ik t. ez. végrehajtására vonatkozó rendelet, mely a találmányok körüli eljárásról intézkedik, azzal hirdetik ki, hogy ezen magas rendelet a hivatalos órák alatt a városi levéltárban az érdekeltek által megtekinthetők.

Arad, 1894. január 12.

A városi tanács.

Magyar királyi államvasutak igazgatósága.

12367/94 sz.

107 1—3.

Hirdetmény.

Nyugot-német-osztrák magyar vasuti kötelék. (Az I. számú pótlék életbeléptetése a 3. füzet-hez tartozó függelékhez.)

A fenti kötelék II. rész 3. füzetéhez 1893. évi szeptember 15-én kiadott függelékhez, f.

évi február 15-vel az I. számú pótlék lép életbe.

Ezen pótlék a tengeri (kukoricoza), takarmány, liszt, korpá stb. szállítására érvényes kivételes díjszabás tételeinek kiegészítését és módosítását, továbbá Hatvan állomással való forgalomban szarított, kilugozott répaszele-tekre új díjtételeket tartalmaz.

A pótlék a részes vasutigazgatóságoknál 10 pfennig 6 krajczárért szerezhető meg. Budapest, 1894. február 1.

A m. kir. államvasutak igazgatósága, a részes vasutak nevében is.

Arad szab. kir. város polgármesterétől.

267 | 894.

106 1—*

Hirdetmény.

Azok, a kik az 1894. évi tenyésztésre ingyen selyempetét kívánják, felhivatnak, hogy a polgármesteri hivatalnál jelentkezve, neveiket s a kívánt petemennyiséget az ott kitett ivre feljegyezzék.

Kik később jelentkeznek, kevesebb petére tarthatnak igényt.

A jelentkezők kötelezik magukat a peték átvetelére.

Az ingyen petéket átvevők kötelezik magukat:

1. Mástól petét el nem fogadni.

2. Minden termett gubót beszállítani a hozzá legközelebb eső kir. beváltóintézetbe, mely a petekiosztás alkalmával megjelöltetik. A gubók tekintet nélkül arra, hogy puha vagy dupla gubók-e, kilónként 1 frtjával váltatnak be, csak a külsőleg is fekete gubók, mint teljesen hasznavehetetlenek fognak 10 krjával beváltatni.

3. Azok akik a termett gubókat bárki másnak eladnák, egy később meghatározandó összeg erejéig meg fognak büntettetni.

Arad, 1894. február 1.

Salacz Gyula,

kir. tanácsos, polgármester.

Magy. kir. államvasutak.

184137 C. II.

Hirdetmény.

Osztrák. magyar-svájci vasuti kötelék.

Az I. számú pótlék életbeléptetése a gabonadij szabáshoz.

1894. évi január hó 1-vel a fenti kötelék forgalomban az 1893. szeptember 1-től érvényes III. rész 2 díjszabási füzetéhez (gabona díjszabás) az I. pótlék lép érvénybe, mely a díjszabási határozmányok módosítását kiegészítések illetve helyesbítéseket tartalmaz.

A pótlék a részesvasutaknál 10 filléért megszerezhető.

A magy. kir. államvasutak igazgatósága a részes vasutak nevében is.

Budapest, 1894. január hóban.

Az igazgatóság.

Arad szabad királyi város polgármesterétől.

79 | 894. pm.

51 5—52

Hirdetmény.

Arad sz. kir. város közönsége részéről közhírré tétetik, hogy a városi árwapénztárból és a város által kezelt alapokból törlesztési kölcsönök vehetők.

Fizetendő évenként: 23 évi törlesztésre 8% a melyből tőke törlesztésre esik 2% 26 fél évi törlesztésre 7 1/2%, melyből tőke törlesztésre 1 1/2% fordítatik. 32 évi törlesztésre 7%, amelyből tőke törlesztésre 1% számoltatik el. A kölcsönvevők jogában áll a kölcsönt a törlesztési időn belül is félévi felmondásra a fél-évi kamat különbözet megtérítése mellett visszafizetni. Arad 1894. január 10.

Salacz Gyula,

királyi tanácsos polgármester.

BECK ALAJOS

csokoládé, dessert és cukorkaárúk üzlete ARAD, színházépület.

Dus választékban honi és külföldi

bonboniére, attroppok, csemege, színházi cukorkák és egyéb különlegességek, csokoládé bonbonok, finom francia beföttek.

Török méz a legjobb szer köhögés ellen.

Nagy raktár tea- és teásüteményekben.

Mindent a legjutányosabban számít és vidéki megrendeléseket pontosan teljesít

BECK ALAJOS
ARAD, színház épület.

24 7-8

Amerikai Cables a legjobb bizonyult.

Influenza ellen drbja 3 kr.

Az olcsóság csodája!

a hol mindent fél árban lehet venni **csakis, de csakis**

Kilényi R. és Társa

7, 14 és 30 kros bazárjában a színházépületben, a 13 vortanu szobor átellenében van. 102 2-8

Iskolai táskák potom árért.

Alkalmi ajándékok

hihetetlen olcsó áron.

Gyermekjátékok majdnem ingyen.

Gyermek és férfi kalapok minden árban. Gyermek és férfi ingek, harisnyák, nyak-kendők, gyermekkoosik, utazó bőröndök, esernyők, stb. stb.

olcsóbban mint bárhol.

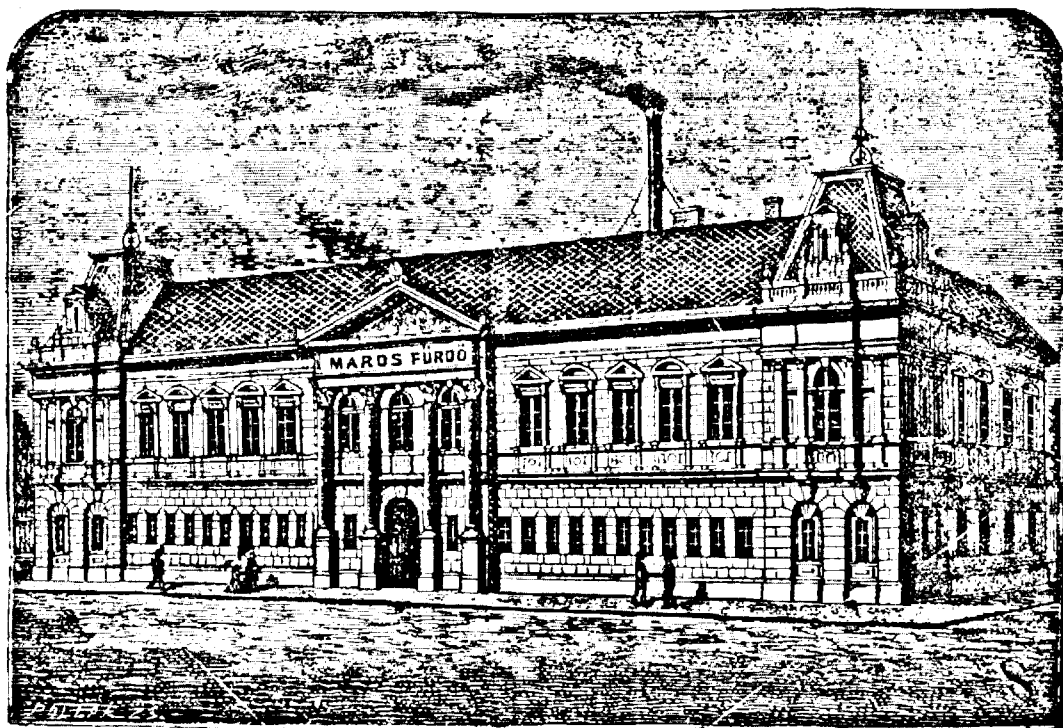
Az élvezetek egyik legolcsóbb és legkellemesebb neme, mely testünket felüdíti, zsibbadásnak induló idegeinket napi munkáink teljesítésére képesebbé teszi, vérünk rendes mozgását előnyösen előmozdítja s lelkünk kedélyvilágának vidámságát kedves hangulatban tartja a „fürdés.”

A fürdés kiválólag a gőzfürdésel járó dörzsölés (Frotiren) következtében a testről a felbőr lehámlik, a bőr likacsai kitisztulnak s így lehetővé tétetik, hogy testünk, a belőle ki-fejlődő s egészségünkre kártékonyan ható maró, sós nedvektől megszabadittassék azáltal egészségünk biztosítottatik.

Hogy ezen önmagunk iránt tartozó kötelességünknek lehetőleg eleget tehesünk

Simay István a „Maros“-gőzfürdő tulajdonosa

a fürdési díjakat oly méltányosan állapította meg, hogy azt mindenki használhatja.

A váróteremben hideg ételek és italok mérsékelt árak mellett kiszolgáltatók. Szűrt Maros-ivóvíz eladására is havi bérlet nyitattik. Előjegyezni a pénztárnál lehet.

Gőzfürdő.	
Egy személy-jegy	— frt 70 kr.
10 drb bérlet-jegy	5 frt 70 kr.
Egy deák-jegy	— frt 40 kr.
Uszás-tanítás.	
Idényjeggyel együtt	12 frt — kr.
Uszoda.	
Egy személy-jegy	— frt 30 kr.
4 darab bérlet-jegy	1 frt — kr.
10 arb bérlet-jegy	2 frt — kr.
Egy gyermek-jegy	— frt 20 kr.
10 drb bérlet-jegy	1 frt 50 kr.
Hideg és gyógy-fürdő.	
Egy személy-jegy	— frt 50 kr.
10 drb bérlet-jegy	4 frt 56 kr.
30 drb bérlet-jegy	18 frt 50 kr.
Masszázal egy személy	— frt 70 kr.

Vizgyógy.	
Egy személy-jegy	— frt 50 kr.
30 drb bérlet-jegy	13 frt 50 kr.
Vas és mór-fürdő.	
Egy személy-jegy	1 frt — kr.
10 drb bérlet-jegy	9 frt 50 kr.
Kád-fürdők.	
Ruhával	— frt 50 kr.
Ruha nélkül	— frt 40 kr.
Villany-fürdő.	
Egy személy-jegy	— frt 70 kr.
10 drb bérlet-jegy	6 frt 50 kr.
Külföldi ruha-díjak.	
1 lepedő vagy palást	7 kr.
1 árólköző	8 kr.
Pénztárnyitás	
nyáron reggel 6 órakor.	
télen reggel 7 órakor.	

A Simay-féle gőzfürdő-épületben az emeletben napos vagy hónapos szobák bérelhetők.

A t. cz. birtokos urak figyelmébe!

Aradváros központjában, a színház közelében lévő Simay-féle gőzfürdő-épület emeleti részében, több utcái, parkettával kipedált szoba, hónapos vagy éves bérletre szolgálattal kiadó.

A háznál van vízvezeték, szűrt Maros-víz, és télen át gőzfűtés. 9 4-12

Rozsnyay Mátyás

gyógyszertára

és művegytani laboratoriuma
Aradon, Szabadságtér.

Szívesen ajánkozik minden bárhol és bárki által hirdetett gyógyszer-különlegességgel beszerzésére, s készletben tart következő megbízható hatású szereket:

Chinin-cukor és Chinin csokoládé gyermekeknek ható hideglelés elleni szer, melyet a magyar orvosok természetvizsgálók pályadíjjal koszorúztak. Mind az 5 világrészben el van terjedve. Egy darab 6 kr.

Misera-cseppek szerint, legmegbízhatóbb szer hideglelés ellen felnőttek számára. Egy üveg 75 kr.

Circassian Biztos hatású és ártalmatlan szerből összeállított hajfestőszer — Egy üveg 1 frt 40 kr.

Dr. Brnatzik fogcseppje Bármely fogfájást azonnal megszüntet. 1 üveg 35 kr.
A Rozsnyay-féle

Serail-arczkenőcs. Az arcon mutatkozó májfoltok elűzésére a legalkalmasabb szer, mely bőrszépítő hatásában minden más szert felülmúl. Egy kis tégely 70 kr. és egy nagy tégely 1 frt.

Anosmin. A lábizzadás és feltérés ellen biztosan használható. Egy üveg 50 kr.

Valóditokaji bor Kitűnő minőségűek, dr. Szabó Gyula világhírd. pinc.éjéből. Ára 1 üvegnek 8 és frt.

Ménesi aszúbor. Egy 35 centil. üveg 1 frt 30 kr.ajezár.

Chinabor 2% Chinintartalommal. Egy 30 centiliteres üveg 1 frt.

Vasas Chinabor 2% Chinin és vasoxydtartalommal. Egy 30 centil. üveg 1 frt.

Pepsinbor 2.5% tartalommal. Egy 20 centiliteres üveg 1 frt.

Üvegmaró tinta. Egy üveg 1 frt.

Salon-bengáli tüzek Füst és szag nélkül, vörös és fehér és sárga szinben. Egy cs 2 frt.

Magnesium fáklyák 150 normal gyertya-fénytel. Hat percig égő, 1 drb 60 kr. 12 perczig égő, 1 drb 1 frt 10 kr. 24 perczig égő, 1 drb. 2 frt 10 kr.

Iroda tintapor. (Fekete vagy violaszinben) 1 adag 1/4 literre 10 kr.

Dr. Kepes fagybalsama A megfagyott kezet vagy lábát 3-4 nap alatt biztosan meggyógyítja. Egy tégely ára 40 kr.

Lang rheuma ellenes szere. Mindenféle eredet rheumás és osztoros fájdalmak ellen igen hiro és keresett szer. Egy üveg ára 30 kr.

Dr. Kelen köhögés elleni pora mely mindenféle köhögést biztosan gyógyít. Ára 40 kr.

Mindenzen gyógyszer — a pakolási csekély költségek hozzáadásával — bárhova posta útján is elküldetnek.

U. ancok ezen gyógyszertárban minden gyvisszgelatra gbsásenk elfogadtatnak és lelkiismeretesen teljesítetnek 10 7-12

